

Vragen en motivatie Behandelingsvoorstel REG, concept antwoord aan dhr. Jansen over vestiging XL supermarkt, 2003REG112, SP-fractie.

Dhr. Jansen pleit voor een begrenzing van de omvang van supermarkten tot max. 1500m². Het accepteren van grotere supermarkten aan de rand van het verstedelijk gebied tasten direct de overlevingskansen van buurtsupers aan en zijn in die zin een bedreiging voor de leefbaarheid van zowel kleine kernen als bepaalde wijken in de stad. Daarnaast zullen zij leiden tot extra mobiliteitsproblemen. De Utrechtse CDA-fractie, de Kamer van Koophandel en de middenstand in Leidse Rijn hebben zich al eerder uitgesproken tegen de plannen voor grootschalige detailhandel aan de rand van Utrecht.

In het concept antwoord wordt gesteld dat deze begrenzing niet nodig is, omdat er via de Visie Detailhandel voldoende toetsingskaders voor grootschalige detailhandelsvestigingen zijn vastgesteld:

- Zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande detailhandelsconcentraties
- Bestaande voorzieningenstructuur mag niet worden aangetast.
- Er mag als gevolg, geen ontwrichting van de detailhandelsstructuur plaatsvinden
- Goed bereikbaar zijn met openbaar vervoer en auto
- Bij het ontstaan van een cluster van grootschalige detailhandelsvoorzieningen gaat de voorkeur uit naar concentratie op een beperkt aantal locaties (bij voorkeur grenzend aan centra met een bovenregionale functie.) Een dergelijk cluster dient qua functie complementair te zijn aan de bestaande winkelgebieden.

In uw concept antwoord stelt u: “De aanvrager zal d.m.v. onderzoek moeten aantonen in hoeverre de detailhandelsstructuur op lokaal en regionaal niveau gevolgen zal ondervinden van de nieuwe toevoeging, in hoeverre er bereikbaarheids- en parkeerproblemen zullen gaan optreden en wat de toegevoegde waarde is voor de bestaande detailhandel.

1. Wie is hier de aanvrager, de gemeente? Of de ondernemer? Het lijkt ons in beide gevallen toch een wat vreemde zaak om de aanvrager d.m.v. onderzoek te laten aantonen of en wat de gevolgen zijn, en de toegevoegde waarde is, bij het toestaan van de nieuwe voorziening. “Wie betaalt bepaalt” is een bekende uitspraak. Hoe wordt de kwaliteit van het door de aanvrager aangeleverde onderzoek beoordeeld?

Uit reeds gepleegd onderzoek (o.a. naar aanleiding van het liberale beleid op dit punt in Engeland) blijkt het toestaan van de zogenaamde mega-supers zeker gevolgen te hebben. Aantasting van het marktaandeel van de buurtsupers en een toename van het autoverkeer.

2. Is het, ook in het kader van de presterende provincie, niet een zaak om te kiezen voor een helder en eenduidig bestuur, dat keuzes durft te maken? En is het dan niet logisch om concreet af te spreken geen supermarkten van meer dan 1500 m² toe te staan? Op deze wijze schept de provincie duidelijkheid. Met name na de kleine middenstander als die toch al moeite heeft om zijn zaak te laten voortbestaan. Denk bijv. aan de prijzenoorlog die momenteel door de supermarkten wordt gevoerd. Of aan de ontwikkelingen in Leidsche Rijn met Corio.

Antwoorden

Ad 1. In de Provinciale Visie Detailhandel is aangegeven dat aanvragen voor nieuwe of uit te breiden vestigingen beoordeeld worden op grond van een aantal kenmerken die aangegeven moeten worden door de vastgoedpartij of het bedrijf dat voornemens is een detailhandelsproject buiten de bestaande winkelgebieden te realiseren. Deze aanvragen worden beoordeeld door de provincie aan de hand van het in de Visie opgenomen toetsingskader.

Tevens is in de Visie aangegeven dat nieuwe ontwikkelingen met een regionaal effect in goed overleg op regionale/provinciale schaal afgestemd en gecoördineerd moeten worden, waarvoor een Provinciale Commissie Winkelplanning in het leven zal worden geroepen.

Ad 2. Het opnemen van een maximum maat van 1500 m² bvo voor supermarkten is niet gewenst, gelet zowel op de trends en ontwikkelingen in consumentengedrag (toenemende mobiliteit, minder tijd voor boodschappen, hogere eisen aan winkelomgeving en –gemak en keuzemogelijkheden) als de schaalvergroting in de levensmiddelenbranche (a.g.v. uitbreiding assortiment, ruimte voor versproducten en productpresentatie). Het toetsingkader biedt o.i. voldoende garanties voor het behoud van de bestaande detailhandelsstructuur. Tevens is het zo dat naast schaalvergroting er ook een trend is tot specialisatie, die gepaard gaat met schaalverkleining, exclusiviteit en behoefte aan service en klantgerichtheid. Voor deze kleinschalige en gespecialiseerde aanbieders vormen de bestaande (centrum-)winkelgebieden een goed vestigingsmilieu.